

1573470

Олександр Дєдик

ЧОРТКІВСЬКА ОФЕНЗИВА

• БІБЛІОТЕКА ЦИТАДЕЛІ • THE CITADEL LIBRARY • BIBLIOTHÈQUE DE LA CITADELLE • BIBLIOTHEK DER ZITADELLE • BIBLIOTECA DE LA CIUDADELA • BIBLIOTECA DELLA CITTADELLA •

НАЙУСПІШНІША ОПЕРАЦІЯ
ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ

Чортківська офензива 7–28 червня 1919 року вписана золотими літерами у воєнну історію України. Розбита і морально пригнічена, позбавлена боєприпасів і загнана у невеликий закуток батьківщини Галицька армія несподівано розбила й змусила відступати супротивника, який чисельно переважав і був значно краще матеріально забезпечений. Піднесення, яке огорнуло українське суспільство Галичини на звістку про перемогу під Чортковом і подальші успіхи рідного війська, сучасники справедливо порівнювали з Великоднем. Пропонована книга є результатом більш ніж чвертьстолітнього вивчення цього феномену. На підставі широкого спектру джерел із наголосом на численні архівні документи української та польської сторін ретельно відтворено та проаналізовано перебіг бойових дій у тісному взаємозв'язку з тогочасними міжнародними відносинами та складним воєнно-політичним становищем України. Книга хронологічно охоплює події від кінця травня до 28 червня 1919 року, а саме: передісторію, перебіг і наслідки Чортківського пролому, проголошення Диктатури, перші кроки запланованої генералом Грековим масштабної реорганізації збройних сил Західної Області Української Народної Республіки, зародження і розвиток плану операції, запеклу боротьбу за стратегічну ініціативу в боях за Бучач і Теребовлю та її переможне завершення визволенням Тернополя і ліквідацією ворожого плацдарму на лівому березі Дністра поблизу Нижнева, аналізується битва під Бережанами, вплив дипломатичної боротьби у Парижі, Берліні, Варшаві та Львові на перебіг бойових дій у Галичині, стосунки Західної Області УНР з Українською Народною Республікою та більшовиками, результати розгорнутого генералом Грековим військового будівництва, останні успіхи Галицької армії в запеклих боях на Верхньобузькій рівнині, у Гологорах, над Гнилою Липою та Свіржем, початок польського контранаступу, контроверсійні погляди на результати та наслідки Чортківської офензиви, а також її місце в історії воєнного мистецтва.

Зміст

ПЕРЕДМОВА.....	8	7.3. Бої 12 червня 1919 року	117
РОЗДІЛ I. ШЛЯХОМ ДО ЗАЛІЩІКІВ	11	РОЗДІЛ VIII. СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН	
1.1. У хвилях кризи	11	ЧОРТКІВСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ	128
1.2. У вирі катастрофи.....	16	8.1. Політична мета війни	
1.3. Над прірвою.....	21	І завдання стратегії	128
РОЗДІЛ II. ЗІПСОВАНИЙ ТРІУМФ.....	25	8.2. Загальний задум	131
2.1. Наступ Пілсудського	25	8.3. Концепція першого етапу	137
2.2. Фігури на шахівниці	32	РОЗДІЛ IX. ТЕРНОПІЛЬ – НАШ!	
2.3. «Так-то доля грає з нами!»	36	13-15 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	145
РОЗДІЛ III. ТАЄМНИЦЯ ЧОРТКІВСЬКОГО		9.1. Плани сторін	145
ПРОЛОМУ.....	39	9.2. Боротьба за ініціативу	149
3.1. У пошуках відповіді.....	39	9.3. Перелом	154
3.2. Ініціатива знизу	46	РОЗДІЛ X. ПОНАД ШВІДКОПЛІННИМ ДНІСТРОМ.	
3.3. Наказ полковника Курмановича	52	11-16 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	163
3.4. Мус – великий пан	54	10.1. Оперативні плани	
РОЗДІЛ IV. ЧОРТКІВСЬКИЙ ПРОЛОМ.		та організаційні зміни.....	163
7-8 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ.....	59	10.2. Коропець-Підгайці.....	165
4.1. План операції.....	59	10.3. Золота Липа-Нижнів	170
4.2. Штурм Ягільниці	62	РОЗДІЛ XI. ВОЄННО-ПОЛІТИЧНЕ СТАНОВИЩЕ	
4.3. Бій за Чортків	64	НАПРИКІНЦІ ДРУГОЇ ДЕКАДИ	
РОЗДІЛ V. ОПЕРАТИВНА ПАУЗА.		ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ.....	179
9 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	76	11.1. Перший відступ польського війська	179
5.1. Назустріч вимогам часу	76	11.2. Лінія Дельвіга	186
5.2. Реорганізація армії	79	11.3. На паризькому напрямку	189
5.3. Мобілізація тилу	87	РОЗДІЛ XII. БЕРЕЖАНИ: НЕСПОДІВАНА	
РОЗДІЛ VI. БИТВА НАД СТРИПОЮ.		ПЕРЕШКОДА. 14-18 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	195
10-11 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	95	12.1. На периферії боротьби	195
6.1. Плани сторін	95	12.2. На напрямку головного удару	198
6.2. Зустрічні бої 10 червня 1919 року	98	12.3. Обабіч Бережан	204
6.3. Бої 11 червня 1919 року	103	РОЗДІЛ XIII. БЕРЕЖАНИ: НЕДОВЕРШЕНА	
РОЗДІЛ VII. «ТЕРЕБОВЛЯ МУСИТЬ БУТИ ЗДОБУТА!»		ПЕРЕМОГА. 19-21 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ.....	211
10-12 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	112	13.1. Народження плану	
7.1. Плани сторін	112	та підготовка маневру.....	211
7.2. Бої 10-11 червня 1919 року.....	114	13.2. Вирішальна доба	217
		13.3. Несподівана розв'язка	224

РОЗДІЛ XIV. БЕРЕЖАНИ: ПІДСУМКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	228	19.3. На Київ чи на Львів?	301
14.1. Тріумф правди	228		
14.2. Матч за Львів	233		
14.3. Паризький вердикт	237		
РОЗДІЛ XV. НАПЕРЕДОДНІ НОВОЇ ОПЕРАЦІЇ.			
21-22 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	242	ПІСЛЯСЛОВО ДО КНИГИ	320
15.1. Шляхом на захід	242		
15.2. Розвідка боєм	247		
15.3. «Тил не сміє відставати від фронту»	250		
РОЗДІЛ XVI. КРИЗОВІ ДНІ ПОЛЬСЬКОГО ФРОНТУ.			
23-25 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	255	ДОДАТОК 1	321
16.1. Прорив лінії Гнилої Липи	255	ДОДАТОК 2	334
16.2. Калейдоскоп дійсності	260	ДОДАТОК 3	337
16.3. Удар на випередження	263	ДОДАТОК 4	339
РОЗДІЛ XVII. ОСТАННІ ДНІ ЧОРТКІВСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ. 26-28 ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ	268	ДОДАТОК 5	342
17.1. Увертюра до нової операції – НКГА	268	ДОДАТОК 6	355
17.2. Увертюра до нової операції – NDWP	272	ДОДАТОК 7	357
17.3. Rencontre	275	ДОДАТОК 8	362
РОЗДІЛ XVIII. ЕПІЛОГ ЧОРТКІВСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ	283	ДОДАТОК 9	365
18.1. «Набоїв! Набоїв!»	283	ДОДАТОК 10	367
18.2. Контракт з червоним дияволом	285	ДОДАТОК 11	369
18.3. Перехід за Збруч	287	ДОДАТОК 12	371
РОЗДІЛ XIX. ПІДСУМКИ Й ОЦІНКИ	293	ДОДАТОК 13	374
19.1. Статистичний портрет Чортківської офензиви	293	ДОДАТОК 14	378
19.2. «Я запитую, чи ця акція була корисна?»	298	ДОДАТОК 15	383
		ДОДАТОК 16	384
		ДОДАТОК 17	386
		ДОДАТОК 18	400
		БІБЛІОГРАФІЯ	404
		СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	415